

Kształcenie chirurga-menedżera

Maciej K. Kolowca

Oddział Kardiochirurgii, Szpital Wojewódzki nr 2, Rzeszów

Kardiochirurgia i Torakochirurgia Polska 2007; 4 (2): 204

System kształcenia chirurgów powolnie, aczkolwiek stale ewoluuje. Związane jest to z nieustannym postępem dokonującym się w każdej dziedzinie chirurgii. Nadal podstawową jego częścią jest szkolenie techniki operacyjnej, stanowiącej esencję chirurgii. Oczywiście wraz z rozwijaniem umiejętności manualnych, szkolący się musi zdobywać wiedzę teoretyczną. Jednak tradycyjny model szkolenia obejmował tylko zagadnienia bezpośrednio związane z daną specjalizacją. Z czasem zakres ten rozszerzył się na wiedzę z zakresu dziedzin bardzo pokrewnych danej specjalności.

Od niedawna wprowadza się do systemu kształcenia umiejętności planowania i prowadzenia badań naukowych oraz podstawową wiedzę z zakresu pisania streszczeń konferencyjnych i przygotowywania prac naukowych do druku w czasopiśmie recenzowanych. W Stanach Zjednoczonych uczy się też rezydentów, w jaki sposób pozyskiwać środki na badania naukowe i jak je następnie wykorzystać. W ten sposób tradycyjne szkolenie poszerzono o podstawowe elementy ekonomii. Uważam, że w zmieniającym się świecie kształcenie to należy dalej poszerzać o elementy tradycyjnie kojarzone z kształceniem kadry menedżerskiej. Nie tylko kierownicy jednostek organizacyjnych potrzebują tej wiedzy i umiejętności, ale każdy z nas, samodzielnie wykonujący zawód chirurga. Znajomość podstaw ekonomii może okazać się pomocna w zmniejszaniu kosztów leczenia, które odgrywają teraz kolosalne znaczenie. Rynek usług medycznych staje się coraz bardziej konkurencyjny, a jednym z głównych parametrów podlegających ocenie jest stosunek jakości świadczonych usług do ich rzeczywistych kosztów. Za jakość usług odpowiada bezpośrednio nasz profesjonalizm, natomiast za koszty nie tylko administracja szpitala, ale także my sami. Jedynie chirurg wie, jak bardzo może zredukować koszty i w którym miejscu redukcja ta może nastąpić, aby zachować najwyższą możliwą jakość wykonywanych usług.

Komunikacja to kolejny, potencjalny, ważny element kształcenia. Jest to jedno z podstawowych narzędzi pracy lekarza. Komunikacja służy nie tylko prawidłowemu zebraniu wywiadu od pacjenta, ale przede wszystkim pozwala na zbudowanie prawidłowych relacji pomiędzy lekarzem a pacjentem i jego rodziną. Zdecydowana większość nieporozumień występujących pomiędzy lekarzem a pacjentem

i jego rodziną wynika z braku prawidłowej komunikacji, co przekładać się może na wyniki leczenia. Efektywna komunikacja jest niezbędna w pracy zespołowej, a to ma szczególne znaczenie dla chirurgów. Także umiejętność budowania zespołu i relacji pomiędzy jego członkami ma kolosalne znaczenie dla naszej specjalności. Wiedza z tego zakresu może być niezwykle przydatna każdemu z nas. Może ona pozwolić na zrozumienie wielu skomplikowanych mechanizmów zachodzących w grupie i może zostać wykorzystana do poprawy relacji w zespołach. Znajomość podstawowych zasad komunikacji może poprawić jakość prowadzonych zebrań czy wielu naszych prezentacji i wystąpień publicznych. A z pewnością wiedza ta może poprawić umiejętność słuchania innych ludzi, tak potrzebną na co dzień.

Negocjacje są szczególną formą komunikacji. Umiejętność ich prowadzenia pozwala odnieść sukces nie tylko podczas pertraktacji z pracownikami NFZ, ale także z naszymi szefami, kolegami czy żonami i dziećmi. Niepowodzenie w negocjacjach jest jednym z czynników wywołującym konflikty. Często spotykamy się z nimi, pracując w zespole, a umiejętność ich rozwiązywania może okazać się zbawieniem. Niektórzy posiadają zdolności kierowania konfliktem, który w pewnych sytuacjach może okazać się konstruktywny, ale to już „wyższa szkoła jazdy”.

Wszyscy jednak cierpimy na permanentny brak czasu, warto więc przyswoić sobie także podstawowe elementy zarządzania nim. Zwiększyć to może naszą produktywność i efektywność, co spowoduje, że będziemy mogli ze spokojem oddać się rzeczom, na które nigdy wcześniej nie mieliśmy czasu. Dodatkowo w całym tym codziennym pośpiechu musimy podejmować setki decyzji. Poczynając od tych najprostszych, porannych: kawa czy herbata, po te najważniejsze, decydujące o losie naszych pacjentów i nas samych. Umiejętność podejmowania szybkich i prawidłowych decyzji jest bezcennym skarbem. Procesu tego można się jednak nauczyć, a zdobyte umiejętności rozwijać w ramach odpowiedniego treningu i szkolenia.

Tak więc uważam, że kształcenie „nowoczesnego chirurga” nie oznacza kształcenia jedynie z zakresu nowoczesnych technologii chirurgicznych, ale że chirurg powinien być przygotowany do „nowych czasów”, których jednym z symboli jest *management*.

Adres do korespondencji: Maciej K. Kolowca, Oddział Kardiochirurgii, Szpital Wojewódzki nr 2, ul. Lwowska 60, 36-301 Rzeszów, tel. +48 17 866 48 25, faks +48 17 866 48 23, e-mail: kolowca@home.pl